

Siseministerium
Pikk 61
15065 Tallinn

Teie 23.07.2018 nr 1-6/1655-1

Meie 15.08.2018 nr 4/249

Arvamuse esitamine välismaalaste seaduse ja rahvastikuregistri seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Andres Anvelt!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Siseministeriumit võimaluse eest avaldada arvamust välismaalaste seaduse ja rahvastikuregistri seaduse muutmise seaduse eelnõu (edaspidi eelnõu) kohta. Järgnevalt esitame oma seisukohad eelnõu kohta.

1.Töörändega seotud muudatused

I Deposiidi nõuded renditöö puhul

Täname, et olete eelnõu koostamisel võtnud arvesse Kaubanduskoja ettepanekut siduda deposiidi olemasolu välismaalaste töötasufondi, mitte kogu ettevõtte töötajate töötasufondiga.

II Lühiajaline töötamine mitme tööandja juures samal ajal ja ametikoha vahetamine sama tööandja juures

Eelnõu § 1 punktiga 11 täiendatakse VMSi §-dega 107² ja 107³. Paragrahvi 107² lõikega 1 sätestatakse võimalus, et lühiajaliselt Eestis töötav välismaalane võib sama tööandja juures vahetada ametikohta, tingimusel et ametikohale esitatavad kutse- ja kvalifikatsiooninõuded on samad, mis esialgsel ametikohal. Lõikes 2 sätestatakse võimalus töötada mitme tööandja juures korraga juhul, kui nõuded selle tööandja juures, kuhu lühiajaline töötamine on registreeritud, on täidetud (töötamise registreerimise kohustus ja kohalduvad palganõuded).

Kaubanduskoda nõustub, et eeltoodud muudatused võimaldavad paindlikkust nii töötajale kui ka tööandjale. Nt kui ettevõtjatel on vaja töötajaid ümber paigutada ega ole sisulist vajadust samasuguste tingimuste korral nõuda välismaalasele uue lühiajalise töötamise registreerimist. Piirang, mille kohaselt peavad ametikoha vahetamisel olema uuel ametikohal samad kutse- ja kvalifikatsiooninõuded on mõistlik, sest aitab välistada

ka olukorra, kus esmalt registreeritakse töötamine palgakriteeriumi erisusega ja seejärel vahetatakse ametikohta, et hoida kõrvale keskmise töötasu nõudest.

On selge, et välismaalaste Eestis töötamiseks on oluline luua toetav keskkond. Samas võib mitme tööandja juures üheaegselt töötamine tuua kaasa ebaõiglast konkurentsi, arvestades, et peamisel tööandjal on võrreldes teistega enam kohustusi, sh kutsuja kohustused.

III Tööandja vahetamine elamisloa kehtivusaja jooksul

Eelnõu § 1 punktiga 21 täiendatakse § 177 lõiget 4 ja sätestatakse, et Eesti Töötukassa loa nõuet ei kohaldata, kui välismaalane on vahetanud tööandjat ja uuel ametikohal töötamiseks on nõutud samad kutse- ja kvalifikatsiooninõuded.

See muudatus on samuti oluline paindliku lähenemise aspektist võimaldades välismaalastel Eesti tööturul hõlpsamini liikuda.

2.Sisserände piirarv

Eelnõu seletuskirja kohaselt peab juhitud sisserändepoliitika arvestama Eesti ühiskonna ja tööturu vajadusi, toetades Eesti demograafilist, kultuurilist ja majanduslikku jätkusuutlikkust ja arengut. Targa majanduse ning tööjõu- ja talendipoliitika elluviimise ühe olulise meetmena nähakse sisserännet.

Kaubanduskoda on taaskord sunnitud juhtima tähelepanu asjaolule, et ettevõtjate jaoks on välismaalaste seaduses kõige suuremaks kitsaskohaks sisserände piirarv, mis takistab Eesti ühiskonna arengusse panustavate välismaalaste Eestisse tööle tulemist. Muudatus, millega arvati sisserände piirarvu alt välja kahekordset keskmist palka saavad tippspetsialistid, ei ole piisav lahendus selleks, et leevendada sisserände piirarvu täitumisega seonduvat probleemi.

Kaubanduskoda jääb 15.03.2018 Siseministeriumile kirjaga nr 4/69 saadetud seisukohtade juurde ning teeb ettepaneku vabastada sisserände piirarvu alt välismaalased, kellele makstakse vähemalt 1,5-kordset Eesti keskmist palka ning välismaalased, kes tulevad Eestisse tööle kuni 2-aastase tähtajaga elamisloaga. Alternatiivina toetame lahendust, millega vabastatakse sisserände piirarvu alt välismaalased, kes töötavad usaldusväärse tööandja juures.

3. Kutsuja kohustused lähetatud töötaja puhul

Eelnõu § 1 punkti 9 kohaselt muudetakse § 106² teksti. Lõikes 2 täpsustatakse, et lähetatud töötamise korral on kutsuja kohustused tööandjal, kelle juurde välismaalane tööle lähetatakse. Seda põhjusel, et VMS-i mõistes on tööandja just Eesti tööandja, kelle juures välismaalane tööle asub, kuigi leping võib olla sõlmitud välismaa ettevõttega.

15.08.2018 jõustunud VMS § 106 lg 17 kohaselt on tööandja kohustatud välismaalase lühiajalise Eestis töötamise registreerima, kui välismaalase Eestis töötamine on seotud teises Schengeni konventsiooni liikmesriigis registreeritud ettevõtte asumisega Eestisse seoses teenuste osutamisega ning välismaalasel on selle liikmesriigi pädeva asutuse

antud viisa või elamisluba ja tal on nimetatud liikmesriigis töötamise õigus. Sellisel juhul võiks kutsuja kohustused olla välismaa tööandjal, mitte Eesti ettevõtjal, kuhu välismaalane lähetati.

Kaubanduskoda jääb 02.04.2018 Siseministeriumile kirjaga nr 4/69 saadetud seisukohtade juurde ega toeta välismaalaste seaduse muudatust, millega on kutsuja kohustused sellel ettevõttel, kes on Eestis ja kelle juurde isik tööle lähetatakse. Kuna Eesti ettevõtja on töö tellija, mitte välismaalaste tööandja, siis ei peaks Eesti ettevõtja ka vastutama välismaalaste seaduses sätestatud tingimuste täitmise eest.

4. Ajutiselt riigis viibivate välismaalaste elukoha registreerimine

Toetame muudatust, millega lubatakse ajutise viibimisalusega Eestis viibivatel välismaalastel, kelle Eestis viibimise õigus ületab 183 päeva, registreerida oma elukoht rahvastikuregistris.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja ettepanekuid arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Merike Koppel merike.koppel@koda.ee 6040072